

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2014. április 30.*

„Távközlési ágazat — Elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások — Szolgáltatásnyújtás szabadsága — EUMSZ 56. cikk — 2002/21/EK irányelv — Rádiós és televíziós műsorcsomag határokon átnyúló szolgáltatása — Feltételes hozzáférés — A nemzeti szabályozó hatóságok joghatósága — Nyilvántartásba vétel — Letelepedési kötelezettség”

A C-475/12. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Fővárosi Törvényszék (Magyarország) a Bírósághoz 2012. október 22-én érkezett 2012. szeptember 27-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **UPC DTH Sàrl**

és

a **Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnökhelyettese**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta tanácselnök, J. L. da Cruz Vilaça (előadó), G. Arestis, J.-C. Bonichot és A. Arabadjiev bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. november 20-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a UPC DTH Sàrl képviseletében Ormai G., Petrányi D., Okányi Zs., Szilas P. és Csapó E. ügyvédek,
- a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnökhelyettese képviseletében Beke N., meghatalmazotti minőségben és Molnár-Bíró G. ügyvéd,
- a magyar kormány képviseletében Szíjjártó K., Fehér M. Z. és Koós G., meghatalmazotti minőségben,
- a belga kormány képviseletében M. Jacobs és T. Materne, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: magyar.

- a cseh kormány képviselőjében M. Smolek és T. Müller, meghatalmazotti minőségben,
- a litván kormány képviselőjében D. Kriaučiūnas és D. Stepanienė, meghatalmazotti minőségben,
- a holland kormány képviselőjében M. Bulterman és C. Wissels, meghatalmazotti minőségben,
- a román kormány képviselőjében R.-H. Radu, R.-I. Munteanu és I. Bara-Bușilă, meghatalmazotti minőségben,
- a szlovák kormány képviselőjében B. Ricziová, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében G. Braun, L. Nicolae és Talabér-Ritz K., meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2014. január 30-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2009. november 25-i 2009/140/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 337., 37. o.) módosított, az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Keretirányelv”) (HL L 108., 33. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 349. o.) (a továbbiakban: keretirányelv) 2. cikke c) és f) pontjának értelmezésére, valamint az EUMSZ 56. cikk értelmezésére vonatkozik.
- 2 A kérelmet egy luxemburgi társaság, a UPC DTH Sàrl (a továbbiakban: UPC), és a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: NMHH) elnökhelyettese közötti jogvitában terjesztették elő, amelynek tárgya a UPC ellen indított magyarországi elektronikus hírközlési piacfelügyeleti eljárás.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A feltételes hozzáféréseken alapuló, vagy abból álló szolgáltatások jogi védelméről szóló, 1998. november 20-i 98/84/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 320., 54. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 3. kötet, 147. o.) 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ezen irányelvnek a célja a védett szolgáltatásokhoz illetéktelen hozzáférést biztosító jogellenes eszközökkel szembeni intézkedésekre vonatkozó tagállami rendelkezések közelítése.”

Az elektronikus hírközlési szolgáltatásokra vonatkozó új keretszabályozás

- 4 Az elektronikus hírközlési szolgáltatásokra vonatkozó új keretszabályozás a keretirányelvből és az ehhez kapcsolódó négy különös irányelvből áll, köztük a 2009/140 irányelvvel módosított, az elektronikus hírközlő hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezéséről szóló, 2002. március 7-i 2002/20/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvből („Engedélyezési irányelv”) (HL L 108., 21. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 337. o.) (a továbbiakban: engedélyezési irányelv), a 2009/140 irányelvvel módosított, az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és kapcsolódó eszközökhöz való hozzáférésről, valamint azok összekapcsolásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/19/EK európai

parlamentari és tanácsi irányelvből („Hozzáférési irányelv”) (HL L 108., 7. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 323. o.) (a továbbiakban: hozzáférési irányelv), valamint a 2009. november 25-i 2009/136/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvvel (HL L 337., 11. o.) módosított, az egyetemes szolgáltatásról, valamint az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról szóló, 2002. március 7-i 2002/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvből („Egyetemes szolgáltatási irányelv”) (HL L 108., 51. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 367. o.) (a továbbiakban: egyetemes szolgáltatási irányelv).

– A keretirányelv

- 5 A keretirányelv (7) preambulumbekzdésének megfogalmazása a következő:

„Ennek az irányelvnek és a különös irányelveknek a rendelkezései nem sértik az egyes tagállamok azon lehetőségét, hogy megtegyék a szükséges intézkedéseket alapvető biztonsági érdekeik védelmében, a közrend és közbiztonság védelmében, valamint a bűncselekmények nyomozásának, felderítésének és üldözésének lehetővé tétele végett, ideértve az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtóira vonatkozó konkrét és arányos kötelezettségek nemzeti szabályozó hatóságok által történő megállapítását.”

- 6 Ezen irányelv 1. cikkének (1) és (3) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) Ez az irányelv létrehozza az elektronikus hírközlési szolgáltatásokra, az elektronikus hírközlő hálózatokra, a kapcsolódó eszközökre és a kapcsolódó szolgáltatásokra [...] vonatkozó szabályozás harmonizált keretét. Megállapítja a nemzeti szabályozó hatóságok feladatait, és eljárásokat alakít ki a keretszabályozásnak a Közösség egészében történő harmonizált alkalmazására.

[...]

(3) Ez az irányelv és a különös irányelvek nem sértik a közösségi, illetve nemzeti szinten a közösségi jognak megfelelően hozott, az általános érdekű célkitűzések elérésére irányuló intézkedéseket, különösen a tartalomszabályozással és az audiovizuális politikával kapcsolatos intézkedéseket.”

- 7 A keretirányelv „Fogalm meghatározások” című 2. cikke értelmében:

„Ennek az irányelvnek az alkalmazásában:

- a) »elektronikus hírközlő hálózat«: olyan átviteli rendszer, [...] amely lehetővé teszi a vezetéken [...] vagy egyéb elektromágneses úton történő jelátvitelt, beleértve a műholdas hálózatokat, [...];

[...]

- c) »elektronikus hírközlési szolgáltatás«: olyan, általában díjazás ellenében nyújtott szolgáltatás, amely teljes egészében vagy nagyrészt elektronikus hírközlő hálózaton történő jelátvitelből áll, beleértve a műsorterjesztő hálózatokon nyújtott távközlési szolgáltatásokat és átviteli szolgáltatásokat, de nem foglalja magában az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások segítségével történő tartalomszolgáltatást, illetve az ilyen tartalom felett szerkesztői ellenőrzést biztosító szolgáltatásokat; nem foglalja magában a 98/34/EK irányelv 1. cikkében meghatározott olyan, információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokat, amelyek teljes egészében vagy nagyrészt nem elektronikus hírközlő hálózaton történő jelátvitelből állnak;

[...]

- ea) »kapcsolódó szolgáltatások«: azok az elektronikus hírközlő hálózathoz, illetve elektronikus hírközlési szolgáltatáshoz kapcsolódó szolgáltatások, amelyek lehetővé teszik és/vagy támogatják az adott hálózat és/vagy szolgáltatás útján történő szolgáltatásnyújtást, vagy erre alkalmasak; ide tartoz[anak ...] a feltételes hozzáférésű rendszerek [...];
- f) »feltételes hozzáférésű rendszer«: minden olyan műszaki intézkedés, illetve rendszer, amely által a valamely védett rádióműsor- vagy televízióműsor-terjesztő szolgáltatáshoz értelmezhető formában történő hozzáférés előfizetéshez vagy más formában megjelenő előzetes egyedi engedélyhez kötött;

[...]

- k) »előfizető«: minden olyan természetes, illetve jogi személy, aki, illetve amely a nyilvánosan elérhető elektronikus szolgáltatás nyújtójával ilyen szolgáltatások igénybevétele céljából szerződést kötött;

[...]”

- 8 A keretirányelv 8. cikkének (1) bekezdése alapján a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása terén érvényesülő verseny előmozdítására, a belső piac fejlesztésére, valamint az európai uniós polgárok érdekeinek előmozdítására irányuló minden ésszerű intézkedést meghozzanak, és hogy ezek az intézkedések a célokkal arányosak legyenek.

– Az engedélyezési irányelv

- 9 Ezen irányelv (15) preambulumbekzdésének szövege a következő:

„Az általános felhatalmazáshoz és az egyedi használati joghoz fűzött feltételek körének olyannak kell lennie, amely a közösségi jog szerinti és a közösségi jognak megfelelő nemzeti jog szerinti követelmények és kötelezettségek teljesítéséhez kifejezetten szükséges.”

- 10 Az engedélyezési irányelv „Elektronikus hírközlő hálózatokra és elektronikus hírközlési szolgáltatásokra vonatkozó általános felhatalmazás” című 3. cikkének (2) és (3) bekezdése így rendelkezik:

„(2) Az elektronikus hírközlő hálózatok szolgáltatása, illetve az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása – a 6. cikk (2) bekezdésében említett egyedi kötelezettségek, illetve az 5. cikkben említett használati jogok sérelme nélkül – csak általános felhatalmazás tárgyát képezheti. Az érintett vállalkozástól megkövetelhető, hogy nyújtson be jelentést [helyesen: tegyen bejelentést], de nem írható elő számára, hogy mielőtt a felhatalmazásból eredő jogokat gyakorolná, a nemzeti szabályozó hatóság kifejezett határozatát vagy bármely egyéb közigazgatási intézkedésének iratait szerezze be. Az egyes esetekben szükséges bejelentést követően a vállalkozás megkezdheti tevékenységét, szükség esetén az 5., 6. és 7. cikk használati jogokra vonatkozó rendelkezéseire is figyelemmel.

A különböző tagállamokban lévő vállalkozások számára határokon átnyúló elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások érintett tagállamonként nem kötelezhetők egynél több értesítésre [helyesen: bejelentésre].

(3) A (2) bekezdésben említett bejelentés nem tartalmaz többet, mint valamely jogi vagy természetes személy által a nemzeti szabályozó hatóságnak címzett nyilatkozatot az elektronikus hírközlő hálózatok vagy elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásának megkezdésére irányuló szándékról, valamint olyan minimális adatokat, amelyek a nemzeti szabályozó hatóság számára az elektronikus hírközlő hálózatokat és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtók nyilvántartása vagy jegyzéke

vezetéséhez szükségesek. Ezt az adatkört a szolgáltató azonosításához szükséges adatokra kell korlátozni, így a társaság cégjegyzékszámára, a szolgáltató kapcsolattartóira, a szolgáltató címére, a hálózat vagy szolgáltatás rövid ismertetésére, és a tevékenység megkezdésének becsült időpontjára.”

- 11 Az engedélyezési irányelvnek „Az általános felhatalmazáshoz, illetve a rádiófrekvencia- és számhasználati jogokhoz fűzött feltételek, valamint az egyedi kötelezettségek” című 6. cikke (1) és (3) bekezdése a következők szerint rendelkezik:

„(1) Az elektronikus hírközlő hálózatok vagy elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására vonatkozó általános felhatalmazás, valamint a rádiófrekvencia-használati és számhasználati jog csak a mellékletben felsorolt feltételekhez köthető. E feltételeknek megkülönböztetésmenteseknek, arányosoknak és átláthatóknak kell lenniük [...].

[...]

(3) Az általános felhatalmazás csak olyan feltételeket tartalmazhat, amelyek kifejezetten az ágazatra vonatkoznak és szerepelnek a melléklet A. részében; nem tartalmazhat olyan feltételeket, amelyek a vállalkozásokra más nemzeti jogszabályok alapján vonatkoznak.”

- 12 Az engedélyezési irányelv 11. cikkének (1) bekezdése a következőképpen szól:

„Az általános felhatalmazásra vonatkozó jogszabálytól eltérő nemzeti jogszabályok alapján fennálló adatszolgáltatási és beszámolási kötelezettségek sérelme nélkül a nemzeti szabályozó hatóságok [...] csak olyan adatok szolgáltatását követelhetik meg a vállalkozásoktól, amelyek arányosak [helyesen: ésszerűen szükségesek] és tárgyilagos mérce szerint indokoltak [...].”

- 13 Az engedélyezési irányelv melléklete A. részének 8. pontjában szerepelnek az elektronikus hírközlési ágazatra vonatkozó fogyasztóvédelmi szabályok és feltételek.

– A hozzáférési irányelv

- 14 A hozzáférési irányelv 9. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A nemzeti szabályozó hatóságok a 8. cikk rendelkezéseivel összhangban az összekapcsolás és/vagy a hozzáférés tekintetében átláthatósági kötelezettségeket állapíthatnak meg, megkövetelve az üzemeltetőktől, hogy meghatározott információkat tegyenek közzé, így számviteli információkat, műszaki előírásokat, hálózati jellemzőket, a szolgáltatás és a használat feltételeit [...].”

– A 2009/140 irányelv

- 15 A 2009/140 irányelv (5) preambulumbekkezdésének szövege a következő:

„A cél a piaci verseny fejlődésével párhuzamosan az előzetes ágazatspecifikus szabályok fokozatos csökkentése, végül pedig az elektronikus hírközlés versenyjog általi kizárólagos szabályozása. Figyelembe véve azt, hogy az elektronikus hírközlés piaci erős versenydinamikát tanúsítottak az elmúlt években, fontos, hogy az előzetes szabályozási kötelezettségeket csak olyan esetben alkalmazzák, ha nincs hatékony és fenntartható verseny.”

A magyar jog

- 16 Az új keretszabályozást a magyar jogba többek között az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (*Magyar Közlöny* 2003/136. [XI. 27.]) ültette át.

17 E törvény 1. §-a értelmében:

„(1) E törvény hatálya kiterjed

- a) a Magyarország területén végzett vagy területére irányuló elektronikus hírközlési tevékenységre, valamint minden olyan tevékenységre, amelynek gyakorlása során rádiófrekvenciás jel keletkezik,
- b) az a) pontban foglalt, vagy azzal összefüggő tevékenységet végző vagy szolgáltatást nyújtó természetes, illetőleg jogi személyre vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetre és ezek vezető tisztségviselőire,

[...]”

18 Az említett törvény 10. §-ának m) pontja alapján a hatóság eljár többek között az elektronikus hírközlési szolgáltatások bejelentésével, az azonosítógazdálkodással, a jogszabályban előírt nyilvántartások vezetésével, a zavarelhárítással és a piacfelügyelettel kapcsolatos hatósági ügyekben.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

19 A UPC Luxemburgban bejegyzett gazdasági társaság, amely Luxemburg területéről nyújt más tagállamokban, többek között Magyarországon élő előfizetők részére feltételes hozzáférésű, műholdvevővel fogható rádiós és audiovizuális műsorszolgáltatásokból álló műsorcsomagokat.

20 A UPC a műholdas infrastruktúrának nem tulajdonosa, hanem e célból harmadik személyek szolgáltatásait veszi igénybe. A UPC ezenkívül nem rendelkezik a műsorok vonatkozásában szerkesztői felelősséggel. A szolgáltatásért a felhasználóknak felszámított díjazás magában foglalja mind a továbbítási költségeket, mind pedig a műsorszolgáltatók és közös jogkezelő szervezetek részére a tartalmaik közzétételével összefüggésben fizetett jogdíjakat.

21 Magyarországon az elektronikus hírközlési szolgáltatásokra hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság az NMHH.

22 A UPC – tevékenységeinek e tagállamban való újraszervezése keretében – 2010 tavaszától vitatta az NMHH jogelődjénél többek között azt a kötelezettséget, amely szerint az elektronikus hírközlési szolgáltatót nyilvántartásba kell vennie annak a nemzeti szabályozó hatóságnak, amely azon állam területén rendelkezik joghatósággal, ahol ezeket a szolgáltatásokat a szolgáltató nyújtani szándékozik.

23 A UPC 2010. október 8-án tájékoztatta az NMHH-t, hogy jogi helyzete tisztázása érdekében állásfoglalás iránti kérelmet nyújtott be a székhelye szerint illetékes hatóságokhoz, vagyis az Institut luxembourgeois de régulation-hoz (luxemburgi szabályozó intézet, a továbbiakban: ILR). Az ILR állásfoglalásában jelezte, hogy a UPC által nyújtott szolgáltatások a luxemburgi hatóságok joghatósága alá tartoznak, és az e társaság által nyújtott szolgáltatás a luxemburgi jog értelmében nem minősül elektronikus hírközlési szolgáltatásnak.

24 Az elsőfokú hatóságként eljáró NMHH 2010. október 21-i határozatában a UPC-vel szemben piacfelügyeleti eljárást indított. Az eljárás keretében az NMHH arra kötelezte a UPC-t, hogy bocsássa a rendelkezésére a társaság és annak egyik előfizetője közötti szerződéses kapcsolat dokumentációját.

25 A UPC – többek között az ILR állásfoglalása alapján – megtagadta a kért tájékoztatás megadását, és kérte, hogy az NMHH joghatóság és hatáskör hiányában szüntesse meg a piacfelügyeleti eljárást. Az NMHH ezt követően 2010. december 10-i végzésében 300 000 Ft-os pénzbírságot szabott ki a UPC-re,

azzal az indokkal, hogy utóbbi nem adta át neki a kért információkat. A UPC e végzés ellen az NMHH elnökhelyettese előtt fellebbezést terjesztett elő, aki másodfokú hatóságként eljárva elutasította az említett fellebbezést.

- 26 A UPC ezért a nemzeti jog megsértésére hivatkozva a kérdést előterjesztő bíróságnál kérte e határozat bírósági felülvizsgálatát. A Fővárosi Törvényszék az említett határozatot eljárási okok miatt hatályon kívül helyezte, és az NMHH elnökhelyettesét új eljárás lefolytatására kötelezte.
- 27 Az NMHH elnökhelyettese a megismételt eljárásban megállapította joghatóságát és hatáskörét, és ismételten elutasította a UPC által az elsőfokú hatóság végzése ellen előterjesztett fellebbezést, ugyanakkor a pénzbírságot 100 000 Ft-ra mérsékelte.
- 28 A UPC ezt követően bírósági felülvizsgálatot kezdeményezett a kérdést előterjesztő bíróság előtt, amelyben kérte az elsőfokú végzésre is kiterjedően a végzés hatályon kívül helyezését.
- 29 A Fővárosi Törvényszék szerint az előtte folyamatban lévő jogvita nem dönthető el a magyar és a luxemburgi hatóságok hatáskörével és joghatóságával, valamint a UPC által nyújtott szolgáltatás uniós joggal való összeegyeztethetőségével kapcsolatos kérdések megválaszolása nélkül.
- 30 Ilyen körülmények között a Fővárosi Törvényszék az eljárás felfüggesztéséről határozott, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

- „1) A [k]eretirányelv [...] 2. cikk[ének] c) pontja értelmezhető-e úgy, hogy elektronikus hírközlési szolgáltatásnak minősül azon szolgáltatás, amelynek keretében a szolgáltató ellenszolgáltatásért cserébe biztosít feltételes hozzáférést rádiós és televíziós műsorszolgáltatásokat magába[n] foglaló, műholdon keresztül továbbított műsorcsomaghoz?
- 2) Értelmezhető-e úgy az Európai Unió működéséről szóló Szerződés, hogy az 1) [kérdésben] jelzett szolgáltatásra, amennyiben az [Luxemburgból] Magyarország területére nyújtott szolgáltatásnak minősül, kiterjed a szolgáltatások tagállamok közötti szabadságának elve?
- 3) Értelmezhető-e úgy az Európai Unió működéséről szóló Szerződés, hogy az 1) [kérdésben] jelzett szolgáltatás esetében a célország, ahová a szolgáltatás irányul, jogosult az ilyen szolgáltatások nyújtásának korlátozására, a szolgáltatás kötelező tagállami nyilvántartásba vételének és fióktelepkénti vagy önálló jogalanykénti letelepedésének előírásával, ragaszkodva ahhoz, hogy ilyen szolgáltatás csak fióktelep vagy önálló jogalany megalapítása útján nyújtható?
- 4) Értelmezhető-e úgy az Európai Unió működéséről szóló Szerződés, hogy az 1) pontban jelzett szolgáltatásokkal kapcsolatos eljárásokra – függetlenül attól, hogy a szolgáltatást nyújtó cég melyik tagállamban működik vagy van bejegyezve – a szolgáltatás helye szerinti tagállam joghatósága szerint az adott tagállam hatósága járjon el?
- 5) Értelmezhető-e úgy [a keretirányelv] 2. cikk[ének] c) pontja [...], hogy az 1) [kérdésben] jelzett szolgáltatás elektronikus hírközlési szolgáltatásnak, vagy az 1) [kérdésben] leírt szolgáltatás [ezen irányelv] 2. cikk[ének] f) pontjában meghatározott feltételes hozzáférési rendszer használatával nyújtott feltételes hozzáférési szolgáltatásnak minősül?
- 6) Mindezek alapján értelmezhetőek-e a vonatkozó előírások úgy, hogy az 1) [kérdésben] jelzett szolgáltatást nyújtó szolgáltató elektronikus hírközlési szolgáltatónak minősül a közösségi szabályozás alapján?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 31 Előjáróban rá kell mutatni, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által előzetes döntéshozatal céljából a Bíróság elé terjesztett kérdések két csoportba sorolhatók attól függően, hogy azok az uniós jog mely rendelkezéseinek értelmezésére irányulnak.
- 32 Míg ugyanis az első csoportba tartozó kérdések a keretirányelv értelmezésére vonatkoznak, és a UPC által végzett tevékenység jellegének és tartalmának meghatározására irányulnak (első, ötödik és hatodik kérdés), addig a második csoportba tartozó kérdések tárgya az, hogy az alapügyben szereplő szolgáltatásokra alkalmazni kell-e az EUMSZ 56. cikkben kinyilvánított szolgáltatásnyújtás szabadságának elvét (második, harmadik és negyedik kérdés).

A keretirányelv értelmezéséről

- 33 A kérdést előterjesztő bíróság az első, ötödik és hatodik kérdésével, amelyeket célszerű együtt vizsgálni, lényegében arra keresi a választ, hogy egy olyan szolgáltatás, amelynek keretében a szolgáltató ellenszolgáltatásért biztosít feltételes hozzáférést rádiós és televíziós műsorszolgáltatásokat magában foglaló, műholdon keresztül továbbított műsorcsomaghoz, tekinthető-e „elektronikus hírközlési szolgáltatásnak” a keretirányelv 2. cikkének c) pontja értelmében, vagy pedig az az ezen irányelv 2. cikkének f) pontja szerinti „feltételes hozzáférésű rendszernek” minősül. A kérdést előterjesztő bíróság egyúttal arra is választ vár, hogy az ilyen szolgáltatást nyújtó szolgáltató elektronikus hírközlési szolgáltatónak minősül-e az új keretszabályozás alapján.
- 34 A Bíróság a UPC Nederland ítéletében (C-518/11, EU:C:2013:709) már kifejtette álláspontját a kérdést előterjesztő bíróság által elsőként feltett kérdéssel megegyező kérdésről.
- 35 Az említett UPC Nederland ügy kábelén keresztül elérhető rádiós és televíziós műsorcsomag terjesztéséből álló szolgáltatásra vonatkozott, amelyet ez a társaság egy holland település lakóinak kínált.
- 36 A Bíróság az említett ítéletben rámutatott, hogy a keretirányelv világosan megkülönbözteti a műsortartalmak készítését, amely szerkesztői ellenőrzést foglal magában, és a műsortartalmak szerkesztői ellenőrzés nélküli átvitelét. A Bíróság tisztázta, hogy a műsortartalmak és azok átvitele külön szabályozás hatálya alá tartozik, amely saját célkitűzésekkel rendelkezik (lásd: UPC Nederland ítélet, EU:C:2013:709, 41. pont).
- 37 A Bíróság hangsúlyozta azt is, hogy noha a UPC Nederland BV ügyfelei előfizetést kötnek az említett társaság által kínált, kábelén keresztül elérhető alapsomaghoz való hozzáférés céljából, mindez nem jelenti egyben azt is, hogy az utóbbi tevékenységét, amely a rádiós és televíziós csatornák tartalomszerkesztői által készített műsoroknak a kábeles műsorelosztó hálózatnak az előfizetők otthonában található csatlakozási pontjáig történő továbbításából áll, ki kell zárni a keretirányelv 2. cikkének c) pontja értelmében vett „elektronikus hírközlési szolgáltatások” fogalmából (lásd: UPC Nederland ítélet, EU:C:2013:709, 43. pont).
- 38 A Bíróság e megfontolások alapján megállapította, hogy a kábelén keresztül elérhető alapsomag szolgáltatása az elektronikus hírközlési szolgáltatások fogalma, és ily módon az új szabályozási keret tárgyi hatálya alá tartozik, amennyiben e szolgáltatás magában foglalja jeleknek a kábeles műsorelosztó hálózaton történő továbbítását (lásd: UPC Nederland ítélet, EU:C:2013:709, 44. pont).
- 39 A Bíróság tisztázta továbbá, hogy az a körülmény, hogy az előfizetőknek számlázott közvetítési költségek magukban foglalják a rádiós és televíziós műsorcsatornáknak és a közös jogkezelő szervezeteknek a műsorok tartalmának terjesztésével összefüggésben fizetett díjakat, nem gátolhatja

meg, hogy a UPC Nederland BV által nyújtott szolgáltatás az új szabályozási keret értelmében vett „elektronikus hírközlési szolgáltatásnak” minősüljön (lásd: UPC Nederland ítélet, EU:C:2013:709, 46. pont).

- 40 Márpedig amint az a jelen ügyben a Bírósághoz benyújtott iratokból kitűnik, a UPC – a UPC Nederlandhoz hasonlóan – az általa terjesztett rádiós és televíziós programokat nem maga készíti, és azok tartalma fölött nem gyakorol szerkesztői ellenőrzést. A UPC által nyújtott szolgáltatásokra történő előfizetés ezenkívül nem csupán a továbbítási költségeket foglalja magában, hanem a műsorszolgáltatók és közös jogkezelő szervezetek részére a sugárzott műsorok tartalmainak közzétételével összefüggésben fizetett jogdíjakat is.
- 41 Egyébként amint az a keretirányelv 2. cikkének a) és c) pontjából kitűnik, az e rendelkezés értelmében vett „elektronikus hírközlési szolgáltatás” fogalmának értelmezése szempontjából egyáltalán nem meghatározó az a körülmény, hogy az elektronikus hírközlési hálózatokon történő jelátvitel kábelen vagy műholdas infrastruktúrán keresztül valósul-e meg.
- 42 A UPC ugyanakkor arra hivatkozik, hogy nem nyújt a keretirányelv 2. cikkének c) pontja szerinti elektronikus hírközlési szolgáltatást, mivel egyáltalán nem folytat jelátvitelt, és nincs a tulajdonában elektronikus hírközlési hálózat, azaz műholdas infrastruktúra. Ebből a célból harmadik személyek szolgáltatásait és eszközeit vette igénybe.
- 43 E tekintetben rá kell mutatni, hogy a szolgáltatás jellegének minősítése szempontjából nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy a jelátvitel nem a UPC infrastruktúrája révén történik. Ezzel összefüggésben ugyanis kizárólag annak van jelentősége, hogy a végfelhasználók felé a UPC tartozik felelősséggel a jelátvitelért, amely biztosítja azon szolgáltatás nyújtását, amelyre az utóbbiak előfizettek.
- 44 Bármely eltérő értelmezés jelentősen szűkítené az új szabályozási keret hatályát, sértené a rendelkezéseinek hatékony érvényesülését, tehát veszélyeztetné e szabályozási keret céljainak megvalósulását. Mivel ugyanis az új szabályozási keretnek éppen az a 2009/140 irányelv (5) preambulumbekzdéséből következő célja, hogy létrehozza az elektronikus hírközlés valódi belső piacát, amelynek keretében az utóbbiakra végső soron kizárólag a versenyjog alkalmazandó, az olyan vállalkozások, mint a UPC tevékenységének a hatálya alól való kizárása, azzal az indokkal, hogy nem az övé a jelátvitelt lehetővé tévő műholdas infrastruktúra, megfosztaná hatályának egy lényeges részétől (lásd ebben az értelemben: UPC Nederland ítélet, EU:C:2013:709, 45. pont).
- 45 Bár a Bíróság által az említett UPC Nederland ítéletben adott értelmezés alapján választ lehet adni arra a kérdésre, hogy miként minősülnek a UPC által nyújtott szolgáltatások az új keretszabályozás szempontjából, azonban fontos emlékeztetni arra, hogy az említett szolgáltatás feltételes hozzáféréstől függ, mivel a UPC előfizetői a műholdon keresztül továbbított műsorokhoz csupán dekódolás után férhetnek hozzá.
- 46 Ezen körülményre figyelemmel merült fel a kérdést előterjesztő bíróságban az a kérdés, hogy a UPC által nyújtott szolgáltatást nem a keretirányelv 2. cikkének c) pontja szerinti elektronikus hírközlési szolgáltatásnak kell tekinteni, hanem ugyanezen irányelv 2. cikkének f) pontja szerinti „feltételes hozzáférésű rendszernek”.
- 47 Amint arra a főtanácsnok indítványának 43. pontjában rámutatott, úgy tűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróságban felmerülő ezen kétely azon az előfeltevésen alapul, hogy az elektronikus hírközlési szolgáltatás és a feltételes hozzáférésű rendszer kizárják egymást.
- 48 Ez az előfeltevés hibás.

- 49 Emlékeztetni kell ugyanis arra, hogy a keretirányelv 2. cikkének f) pontjában szereplő meghatározás szerint e rendelkezés értelmében „feltételes hozzáférésű rendszer” „minden olyan műszaki intézkedés, illetve rendszer, amely által a valamely védett rádióműsor- vagy televízióműsor-terjesztő szolgáltatáshoz értelmezhető formában történő hozzáférés előfizetéshez vagy más formában megjelenő előzetes egyedi engedélyhez kötött”.
- 50 E rendelkezésből következik, hogy a feltételes hozzáférésű rendszer egy rádióműsor- vagy televízióműsor-terjesztő szolgáltatáshoz való hozzáférési mód, és az olyan műszaki rendszert feltételez, amelynek célja, hogy azokra a személyekre korlátozza az ilyen szolgáltatáshoz való hozzáférést, akik erre a szolgáltatónál előfizettek. A feltételes hozzáférésű rendszer azonban önmagában nem teszi lehetővé a rádióműsor- vagy televízióműsor-terjesztő szolgáltatáshoz való hozzáférést. Ez a hozzáférés mindig az elektronikus hírközlési hálózaton történő jelátviteltől függ.
- 51 A feltételes hozzáférésű rendszer létrehozása tehát közvetlen összefüggésben áll a védett szolgáltatás nyújtásával. Minden olyan helyzetben ugyanis, amikor a feltételes hozzáférésű rendszer üzemeltetője egyúttal a rádióműsor- vagy televízióműsor-terjesztő szolgáltató is – és úgy tűnik, hogy az alapügyben így van –, olyan egységes szolgáltatásról van szó, amelynek keretében a rádióműsor- vagy televízióműsor-terjesztő szolgáltatás nyújtása képezi az említett üzemeltető tevékenységének központi elemét, a feltételes hozzáférésű rendszer pedig ennek járulékos eleme.
- 52 Tekintettel a feltételes hozzáférésű rendszer járulékos jellegére, az anélkül is kapcsolódhat olyan elektronikus hírközlési szolgáltatáshoz, amelynek tárgya rádió- vagy televízióműsorok terjesztése, hogy utóbbi elektronikus hírközlési szolgáltatás minősége ezzel megszűnne.
- 53 Ezt a következtetést megerősíti a keretirányelv 2. cikkének ea) pontja is, amelynek értelmében a feltételes hozzáférésű rendszerek olyan elektronikus hírközlő hálózathoz, illetve elektronikus hírközlési szolgáltatáshoz kapcsolódó szolgáltatások, amelyek lehetővé teszik az adott hálózat és/vagy szolgáltatás útján történő szolgáltatásnyújtást.
- 54 Ráadásul bár a feltételes hozzáférésű rendszerekre vonatkozóan a 98/84 irányelv különös szabályokat állapít meg, ettől függetlenül ezen irányelv hatálya az 1. cikke alapján a védett szolgáltatásokhoz illetéktelen hozzáférést biztosító jogellenes eszközökkel szembeni intézkedésekre vonatkozó tagállami rendelkezések közelítésére korlátozódik. Ilyen feltételek mellett az említett irányelv nem érinti a feltételes hozzáférésű tartalmat szolgáltató elektronikus hírközlési szolgáltatás minősítését.
- 55 Ami ezen túlmenően azt a kérdést illeti, hogy a UPC által nyújtott szolgáltatáshoz hasonló szolgáltatás nyújtóját az új keretszabályozás alapján elektronikus hírközlési szolgáltatónak kell-e tekinteni, fontos rámutatni, hogy sem a keretirányelv, sem az engedélyezési irányelv nem határozza meg az „elektronikus hírközlési szolgáltató” fogalmát.
- 56 Ugyanakkor a 2002/21 irányelv 2. cikkének k) pontjában szereplő fogalom meghatározás szerint „előfizető” minden olyan természetes, illetve jogi személy, aki, illetve amely a „nyilvánosan elérhető elektronikus szolgáltatás nyújtójával ilyen szolgáltatások igénybevétele céljából” szerződést kötött.
- 57 Meg kell tehát állapítani, hogy aki a keretirányelv 2. cikkének c) pontja értelmében elektronikus hírközlési szolgáltatást nyújt, az ezen irányelv szerinti elektronikus hírközlési szolgáltató.
- 58 Következésképpen az első, ötödik és hatodik kérdésre azt a választ kell adni, hogy úgy kell értelmezni a keretirányelv 2. cikkének c) pontját, hogy egy olyan szolgáltatás, amelynek keretében a szolgáltató ellenszolgáltatásért biztosít feltételes hozzáférést rádiós és televíziós műsorszolgáltatásokat magában foglaló, műholdon keresztül továbbított műsorcsomaghoz, az említett rendelkezés értelmében „elektronikus hírközlési szolgáltatásnak” minősül. E tekintetben nincs jelentősége annak, hogy ez a

szolgáltatás a keretirányelv 2. cikkének ea) és f) pontja szerinti „feltételes hozzáférésű rendszert” foglal magában. Az alapügyben szereplőhöz hasonló szolgáltatást nyújtó üzemeltetőt a keretirányelv alapján elektronikus hírközlési szolgáltatónak kell tekinteni.

A szolgáltatásnyújtás szabadságáról

A második kérdésről

- 59 A kérdést előterjesztő bíróság második kérdésével lényegében arra keresi a választ, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló körülmények között egy olyan szolgáltatás, amelynek keretében ellenszolgáltatásért biztosítanak feltételes hozzáférést rádiós és audiovizuális műsorszolgáltatásokat magában foglaló, műholdon keresztül továbbított műsorcsomaghoz, az EUMSZ 56. cikk szerinti szolgáltatásnyújtásnak minősül-e.
- 60 Nem vitatott, hogy a UPC Luxemburgban letelepedett társaság, amely más tagállamokban élő előfizetők részére nyújt rádiós és audiovizuális műsorszolgáltatás-csomagokat.
- 61 Márpedig a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a televíziós adásjelek sugárzása, csakúgy mint továbbításuk, a Szerződés szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szabályainak hatálya alá tartozik (lásd ebben az értelemben: De Coster ítélet, C-17/00, EU:C:2001:651, 28. pont, valamint United Pan-Europe Communications Belgium és társai ítélet, C-250/06, EU:C:2007:783, 28. pont).
- 62 Ugyanakkor az, hogy az elektronikus hírközlési ágazatba tartozó valamely nemzeti szabályozást, mint amilyen a 2003. évi C. törvény, az EUMSZ 56. cikk szempontjából kell-e vizsgálni, az ágazatban megvalósított uniós harmonizáció szintjétől függ.
- 63 Az uniós szinten kimerítő harmonizáció tárgyát képező területen tett bármely nemzeti intézkedést ugyanis e harmonizációs intézkedés rendelkezései, nem pedig az elsődleges jog alapján kell megítélni (lásd többek között: Deutscher Apothekerverband ítélet, C-322/01, EU:C:2003:664, 64. pont és Citroën Belux ítélet, C-265/12, EU:C:2013:498, 31. pont).
- 64 E tekintetben rá kell mutatni, hogy a keretirányelv (7) preambulumbekzdése értelmében „[e]nnek az irányelvnek és [az új keretszabályozást alkotó] különös irányelveknek a rendelkezései nem sértik az egyes tagállamok azon lehetőségét, hogy megtegyék a szükséges intézkedéseket alapvető biztonsági érdekeik védelmében, a közrend és közbiztonság védelmében, valamint a bűncselekmények nyomozásának, felderítésének és üldözésének lehetővé tétele végett, ideértve az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtóira vonatkozó konkrét és arányos kötelezettségek nemzeti szabályozó hatóságok által történő megállapítását”.
- 65 A keretirányelv 1. cikkének (3) bekezdése alapján tehát nem sérülnek a közösségi, illetve nemzeti szinten a közösségi jognak megfelelően hozott, az általános érdekű célkitűzések elérésére irányuló intézkedések.
- 66 A keretirányelv 8. cikkének (1) bekezdéséből egyébként kitűnik, hogy a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása terén érvényesülő verseny előmozdítására, a belső piac fejlesztésére, valamint az uniós polgárok érdekeinek előmozdítására irányuló minden ésszerű intézkedést meghozzanak, és hogy ezek az intézkedések a célokkal arányosak legyenek.
- 67 Az engedélyezési irányelv (15) preambulumbekzdése ugyanilyen értelemben kimondja, hogy az általános felhatalmazáshoz fűzött feltételek körének olyannak kell lennie, amely az uniós jognak megfelelő nemzeti jog szerinti kötelezettségek teljesítéséhez kifejezetten szükséges.

- 68 A hozzáférési irányelv 9. cikkének (1) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy a nemzeti hatóságok az összekapcsolás és/vagy a hozzáférés tekintetében átláthatósági kötelezettségeket állapíthatnak meg, megkövetelve az üzemeltetőktől, hogy meghatározott információkat bocsássanak rendelkezésre.
- 69 Végül a Bíróság a Telekomunikacja Polska ítéletben (C-522/08, EU:C:2010:135, 29. pont) megállapította, hogy az egyetemes szolgáltatási irányelv 20. cikkét a fogyasztóvédelemre vonatkozó, uniós jognak megfelelő nemzeti szabályok sérelme nélkül kell alkalmazni, és kimondta, hogy a keretirányelv és az egyetemes szolgáltatási irányelv nem írja elő a fogyasztóvédelemre vonatkozó feltételek teljes harmonizációját.
- 70 Ilyen feltételek mellett meg kell állapítani, hogy az uniós jog nem végezte el az elektronikus hírközlési szolgáltatások ágazatának teljes harmonizációját, és ebből következően az alapügyben szereplő nemzeti jogszabályt annyiban kell az EUMSZ 56. cikk szempontjából vizsgálni, amennyiben az az új keretszabályozás által nem szabályozott kérdésekre vonatkozik.
- 71 Az NMHH és a magyar kormány mindazonáltal azt javasolja, hogy a Bíróság a második kérdésre adjon nemleges választ, mivel a UPC a székhelye szerinti tagállamban egyáltalán nem végez rádiós és audiovizuális műsorszolgáltatási tevékenységet.
- 72 E tekintetben elegendő emlékeztetni arra, hogy a valamely tagállamban letelepedett piaci szereplőnek az EUMSZ 56. cikkben foglalt azon joga, hogy valamely másik tagállamban szolgáltatást nyújtson, nincs alárendelve annak a feltételnek, hogy ezeket a szolgáltatásokat az említett szereplőnek a letelepedési helye szerinti tagállamban is nyújtania kell. E tekintetben ugyanis ez a cikk csupán azt írja elő, hogy a szolgáltatást nyújtó fél a szolgáltatás igénybevevőjétől eltérő tagállamban telepedjen le (lásd: Carmen Media Group ítélet, C-46/08, EUC:2010:505, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 73 A cseh, a román és a szlovák kormány ezenkívül arra hivatkozik, hogy a UPC által Magyarország területén végzett tevékenység nem tartozik az EUMSZ 56. cikk hatálya alá, amennyiben ez a tevékenység nem ideiglenes vagy alkalmi jellegű, hanem állandó és rendszeres. Ilyen feltételek mellett a UPC visszaélészerűen hivatkozott a szolgáltatásnyújtás szabadságával kapcsolatban e cikkben garantált szabályok alkalmazására.
- 74 Rá kell mutatni arra is, hogy a Szerződés egyetlen rendelkezése sem teszi lehetővé annak az időtartamnak vagy gyakoriságnak az absztrakt módon történő meghatározását, amelytől kezdve egy szolgáltatás vagy egy bizonyos fajta szolgáltatás másik tagállamban történő nyújtása már nem tekinthető szolgáltatásnyújtásnak, így a „szolgáltatás” említett Szerződés szerinti fogalma egészen eltérő jellegű szolgáltatásokat foglalhat magában, beleértve olyan szolgáltatásokat is, amelyeknek a nyújtása hosszabb időtartamra, akár több évre is kiterjed (lásd: Schnitzer-ítélet, C-215/01, EU:C:2003:662, 30. és 31. pont, valamint Duomo Gpa és társai ítélet, C-357/10–C-359/10, EU:C:2012:283, 32. pont).
- 75 Következésképpen önmagában az a tény, hogy egy adott tagállamban letelepedett gazdasági szereplő, aki egy másik tagállamban többé-kevésbé állandó vagy folyamatos jelleggel nyújt hasonló szolgáltatásokat anélkül, hogy ebben a tagállamban a szakmai tevékenység állandó és folyamatos végzését lehetővé tevő infrastruktúrával rendelkezne, vagy hogy az említett infrastruktúra segítségével többek között az említett tagállam állampolgárait célozná meg, még nem elegendő ahhoz, hogy a második tagállamban letelepedettnek minősüljön (Schnitzer-ítélet, EU:C:2003:662, 32. pont).
- 76 Fontos rámutatni egyébként arra, hogy az a körülmény, hogy egy vállalkozás abból a célból telepedik le az egyik tagállamban, hogy egy másik tagállam jogszabályának hatálya alól kivonja magát, nem zárja ki, hogy az általa sugárzott adások a Szerződés szerinti szolgáltatásoknak minősüljenek. Ezt a kérdést ugyanis el kell különíteni attól, hogy milyen intézkedéseket hozhat egy tagállam annak megakadályozására, hogy a más tagállamban letelepedett szolgáltató megkerülje az ő belső szabályozását (lásd: TV10-ítélet, C-23/93, EU:C:1994:362, 15. pont).

- 77 Ezenkívül, ha egy alapvető szabadságot azzal a céllal gyakorolnak, hogy egy másik tagállam kedvezőbb jogszabályainak előnyeit élvezzék, önmagában nem elegendő annak megállapításához, hogy e szabadsággal visszaéltek (lásd ebben az értelemben: Cadbury Schweppes és Cadbury Schweppes Overseas ítélet, C-196/04, EU:C:2006:544, 37. pont).
- 78 A fenti megfontolásokra tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló körülmények között egy olyan szolgáltatás, amelynek keretében ellenszolgáltatásért biztosítanak feltételes hozzáférést rádiós és audiovizuális műsorszolgáltatásokat magában foglaló, műholdon keresztül továbbított műsorcsomaghoz, az EUMSZ 56. cikk szerinti szolgáltatásnyújtásnak minősül.

A negyedik kérdésről

- 79 A kérdést előterjesztő bíróság negyedik kérdésével lényegében arra keresi a választ, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló elektronikus hírközlési szolgáltatásokkal kapcsolatos felügyeleti eljárások az említett szolgáltatások címzettjeinek lakóhelye szerinti tagállam, vagy az ugyanezen szolgáltatásokat nyújtó vállalkozás székhelye szerinti tagállam hatóságainak joghatósága alá tartoznak-e.
- 80 Ez a kérdés az alapügyben folytatott – a luxemburgi, illetve magyar hatóságok hatáskörével és joghatóságával, valamint a Luxemburg területéről a Magyarország területén élő személyek részére végzett rádiós és audiovizuális műsorszolgáltatási tevékenységekre alkalmazandó felügyeleti eljárásokkal kapcsolatos – jogvitából következik.
- 81 Fontos emlékeztetni arra, hogy az alapügy tárgya az NMHH által a UPC-re kiszabott pénzbírság jogszerűsége, amelyre azért került sor, mert a társaság megtagadta a UPC és egyik előfizetője közötti szerződéses kapcsolatra vonatkozó információk közzétételét az NMHH-val. Erre az információkérésre a UPC ellen indított piacfelügyeleti eljárás keretében került sor, amelyet az e társaság előfizetői által tett panaszok nyomán indítottak meg.
- 82 A jelen ítélet 58. pontjából kitűnik, hogy a UPC Magyarország területén a keretirányelv 2. cikkének c) pontja szerinti „elektronikus hírközlési szolgáltatásokat” nyújt.
- 83 Ebben az összefüggésben a UPC által a Magyarországon élő előfizetők részére feltételes hozzáférésű, műholdvevővel fogható rádiós és audiovizuális műsorszolgáltatásokból álló műsorcsomagok terjesztése az új keretszabályozás, és ezen belül az engedélyezési irányelv hatálya alá tartozik.
- 84 E tekintetben rá kell mutatni, hogy az engedélyezési irányelv 6. cikkének (1) és (3) bekezdése alapján az elektronikus hírközlő hálózatok vagy elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására vonatkozó általános felhatalmazás csak a melléklet A. részében felsorolt feltételekhez köthető.
- 85 Rá kell mutatni arra is, hogy az engedélyezési irányelv 11. cikke (1) bekezdése b) pontjának és melléklete A. része 8. pontjának együttes értelmezése alapján a nemzeti hatóságok megkövetelhetik olyan adatok szolgáltatását a vállalkozásoktól, amelyek ésszerűen szükségesek és tárgyilagos mérce szerint indokoltak annak érdekében, hogy – amennyiben panasz érkezik hozzájuk, vagy saját kezdeményezésükre vizsgálatot folytatnak – ellenőrizhessék a fogyasztóvédelemre vonatkozó feltételek tiszteletben tartását.
- 86 E tényezőkből következően az uniós jog jelen állása szerint az engedélyezési irányelv nem ró az illetékes nemzeti hatóságokra semmilyen kötelezettséget arra vonatkozóan, hogy el kellene ismerniük az azon államban kiadott engedélyező határozatot, ahonnan az érintett szolgáltatásokat nyújtják.
- 87 Következésképpen az elektronikus hírközlési szolgáltatások címzettjeinek lakóhelye szerinti tagállam az említett irányelvvel összhangban bizonyos feltételektől teheti függővé e szolgáltatások nyújtását.

88 Ilyen feltételek mellett a negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló elektronikus hírközlési szolgáltatásokkal kapcsolatos felügyeleti eljárások az említett szolgáltatások címzettjeinek lakóhelye szerinti tagállam joghatósága alá tartoznak.

A harmadik kérdéstről

89 A kérdést előterjesztő bíróság harmadik kérdésével lényegében arra keresi a választ, hogy úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. cikket, hogy azzal ellentétes, ha a tagállam hatóságai az ezen állam területén az alapügyben szereplőhöz hasonló elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások számára előírják e szolgáltatás nyilvántartásba vételének kötelezettségét, illetve azt, hogy az említett államban fióktelepet létesítsenek vagy – az adások sugárzása szerinti tagállamban letelepedett jogalanytól eltérő – önálló jogalanyt hozzanak létre.

– Az elfogadhatóságról

90 Az NMHH és a magyar kormány úgy véli, hogy a harmadik kérdés elfogadhatatlan.

91 Azt állítják, hogy az alapul fekvő jogvita nem áll kapcsolatban sem a letelepedés szabadságával, sem pedig a határon átnyúló szolgáltatásokkal összefüggő, a kérdéssel érintett uniós jogi vonatkozásokkal. E kérdéssel a kérdést előterjesztő bíróság a jelen ügy jellegétől eltérő jellegű problémákat vet fel. Olyan kérdéstről van szó szerintük, amelyben a kérdést előterjesztő bíróságnak nem kell állást foglalnia, és amely ennél fogva az alapügy megoldása szempontjából irreleváns.

92 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 267. cikkel bevezetett eljárás a Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti együttműködés eszköze, amelynek révén az előbbi az utóbbiak által eldöntendő jogviták megoldásához szükséges támpontokat nyújt az uniós jog értelmezése terén (lásd többek között: Fish Legal és Shirley ítélet, C-279/12, EU:C:2013:853, 29. pont).

93 A nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helyállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem Bíróság általi elutasítása csak abban az esetben lehetséges, amennyiben nyilvánvaló, hogy az uniós jog kért értelmezése nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, vagy a Bíróság nem rendelkezik azon ténybeli és jogi elemek ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a feltett kérdéseket hasznosan megválaszolja (lásd többek között: Fish Legal és Shirley ítélet, EU:C:2013:853, 30. pont).

94 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság a Bíróság eljárási szabályzata 101. cikkének (1) bekezdése alapján a Bíróság által hozzá intézett felvilágosítás iránti kérelemre adott válaszában megjelölte azokat az indokokat, amelyekre tekintettel az e kérdésre adott válasz hasznos lenne a számára abban az esetben, ha a Bíróság az EUMSZ 56. cikk sérelmét állapítaná meg. Nem tűnik úgy tehát, hogy az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával.

95 Következésképpen az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdést elfogadhatónak kell nyilvánítani.

– A kérdés érdeméről

96 Az alapügyben szereplőhöz hasonló szolgáltatásnak a szolgáltatásnyújtás helye szerinti tagállamban való nyilvántartásba vételére vonatkozó kötelezettséget illetően fontos rámutatni, hogy az engedélyezési irányelv 3. cikkének (2) és (3) bekezdéséből következően az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat

nyújtó személytől megkövetelhető, hogy tevékenységének megkezdése előtt a nemzeti szabályozó hatóságoknál tegyen bejelentést, amely tartalmazza azokat a minimális adatokat, amelyek e hatóságok számára a nyilvántartás vezetéséhez szükségesek.

- 97 Szintén az engedélyezési irányelv 3. cikkének (2) és (3) bekezdéséből kitűnik, hogy ezt az adatkört a szolgáltató azonosításához szükséges adatokra kell korlátozni, így a társaság cégjegyzékszámára, a szolgáltató kapcsolattartóira, a szolgáltató címére, a hálózat vagy szolgáltatás rövid ismertetésére és a tevékenység megkezdésének becsült időpontjára. E rendelkezés rögzíti azt is, hogy nem lehet az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtásának feltételül szabni, hogy az említett vállalkozás kifejezett határozatot vagy bármely közigazgatási intézkedés iratait szerezzé be. Ezen túlmenően a vállalkozás a bejelentést követően megkezdheti tevékenységét.
- 98 E tekintetben rá kell mutatni, hogy – amint azt a Bíróság a jelen ítélet 70. pontjában megállapította – az a körülmény, hogy a keretirányelv, illetve az új keretszabályozás részét képező különös irányelvek, köztük az engedélyezési irányelv, nem végezte el az elektronikus hírközlési hálózatok és szolgáltatások ágazatának teljes harmonizációját, nem képezi akadályát annak, hogy az új keretszabályozás által szabályozott bizonyos kérdések kapcsán az uniós jogalkotó szűk keretek közé szorítsa a tagállamok mérlegelési mozgásterét.
- 99 Pontosan ez a helyzet az engedélyezési irányelv 3. cikke esetében, amely meghatározza azokat a jogi kereteket, amelyek között egy tagállam nemzeti szabályozó hatóságai a más tagállamokban letelepedett vállalkozások számára feltételeket írhatnak elő annak érdekében, hogy e tagállam területén elektronikus hírközlési szolgáltatásokat lehessen nyújtani.
- 100 Meg kell tehát állapítani, hogy az engedélyezési irányelv kifejezetten rendelkezik az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásokat terhelő azon kötelezettségről, hogy e szolgáltatásokat nyilvántartásba vetessék azon tagállam szabályozó hatóságainál, amelynek területén az említett szolgáltatásokat nyújtják. Következésképpen nem ellentétes az EUMSZ 56. cikkel, ha a tagállamok ilyen kötelezettséget írnak elő, amennyiben az engedélyezési irányelv 3. cikkében meghatározott követelmények tiszteletben tartásával járnak el.
- 101 Az arra vonatkozó kötelezettséget illetően, hogy a letelepedési helyétől eltérő tagállamban elektronikus hírközlési szolgáltatást nyújtani kívánó vállalkozás köteles az utóbbiban fióktelepet vagy önálló jogalanyt létrehozni, emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy az EUMSZ 56. cikk nemcsak a más tagállamban letelepedett, szolgáltatást nyújtó személyekkel szemben az állampolgárságuk, vagy azon körülmény alapján alkalmazott minden hátrányos megkülönböztetés eltörlését követeli meg, hogy más tagállamban telepedtek le, mint amelyben a szolgáltatást nyújtaniuk kell, hanem ugyanúgy valamennyi korlátozás megszüntetését akkor is, ha azok különbségtétel nélkül vonatkoznak a nemzeti és az egyéb tagállamokból származó szolgáltatásnyújtókra, amennyiben azok akadályozzák, zavarják vagy kevésbé vonzóvá teszik egy másik olyan tagállamban letelepedett szolgáltatásnyújtó szolgáltatásait, ahol az jogszerűen nyújt hasonló szolgáltatásokat (Konstantinides-ítélet, C-475/11, EU:C:2013:542, 44. pont).
- 102 Meg kell állapítani, hogy az olyan nemzeti jogi rendelkezés, amely alapján egy másik tagállamban letelepedett vállalkozásnak állandó telephelyet kell létrehoznia abban a tagállamban, ahol elektronikus hírközlési szolgáltatásokat kíván nyújtani, az EUMSZ 56. cikkbe ütközik, amely szerint tilos a szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó minden korlátozás.
- 103 Tény, hogy e szabadság korlátozása általában megengedhető az EUMSZ 52. cikkben kifejezetten szabályozott, e téren az EUMSZ 62. cikk alapján alkalmazandó – közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okok miatti – eltérések címén, illetve ha a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében azt nyomós közérdek igazolhatja (Garkalns-ítélet, C-470/11, EU:C:2012:505, 35. pont).

- 104 A letelepedési kötelezettség előírása azonban nem más, mint a szolgáltatásnyújtás szabadságának tagadása, és ennek következménye, hogy elvonja az EUMSZ 56. cikk hatékony érvényesülését (lásd ebben az értelemben: Bizottság kontra Németország ítélet, 205/84, EU:C:1986:463, 52. pont, és Bizottság kontra Németország ítélet, C-546/07, EU:C:2010:25, 39. pont).
- 105 Mindenesetre amint arra a főtanácsnok indítványának 89. és 91. pontjában rámutatott, azok a tágabb ellenőrzési lehetőségek, amelyeket egy fióktelep vagy egy önálló jogalany létesítése lehetővé tette, az alapügyben nem nyertek igazolást.
- 106 A fentiekre tekintettel a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy úgy kell értelmezni az EUMSZ 56. cikket, hogy
- azzal nem ellentétes, ha a tagállamok a területükön az alapügyben szereplőhöz hasonló elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások számára az e szolgáltatások nyilvántartásba vételére vonatkozó kötelezettséget írnak elő, amennyiben az engedélyezési irányelv 3. cikkében meghatározott követelmények tiszteletben tartásával járnak el, illetve
 - ezzel szemben azzal ellentétes, ha azok a vállalkozások, amelyek a letelepedési helyüktől eltérő tagállamban kívánnak az alapügyben szereplőhöz hasonló elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtani, kötelesek ott fióktelepet vagy – az adások sugárzása szerinti tagállamban letelepedett jogalanytól eltérő – önálló jogalanyt létrehozni.

A költségekről

- 107 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **Úgy kell értelmezni a 2009. november 25-i 2009/140/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Keretirányelv”) 2. cikke c) pontját, hogy egy olyan szolgáltatás, amelynek keretében a szolgáltató ellenszolgáltatásért biztosít feltételes hozzáférést rádiós és televíziós műsorszolgáltatásokat magában foglaló, műholdon keresztül továbbított műsorcsomaghoz, az említett rendelkezés értelmében „elektronikus hírközlési szolgáltatásnak” minősül.**

E tekintetben nincs jelentősége annak, hogy ez a szolgáltatás a 2009/140 irányelvvel módosított 2002/21 irányelv 2. cikkének ea) és f) pontja szerinti „feltételes hozzáférést rendszer” foglal magában.

Az alapügyben szereplőhöz hasonló szolgáltatást nyújtó üzemeltetőt a 2009/140 irányelvvel módosított 2002/21 irányelv alapján elektronikus hírközlési szolgáltatónak kell tekinteni.

- 2) **Az alapügyben szereplőhöz hasonló körülmények között egy olyan szolgáltatás, amelynek keretében ellenszolgáltatásért biztosítanak feltételes hozzáférést rádiós és audiovizuális műsorszolgáltatásokat magában foglaló, műholdon keresztül továbbított műsorcsomaghoz, az EUMSZ 56. cikk szerinti szolgáltatásnyújtásnak minősül.**

- 3) Az alapügyben szereplőhöz hasonló elektronikus hírközlési szolgáltatásokkal kapcsolatos felügyeleti eljárások az említett szolgáltatások címzettjeinek lakóhelye szerinti tagállam joghatósága alá tartoznak.
- 4) Úgy kell értelmezni az EUMSZ 56. cikket, hogy
- azzal nem ellentétes, ha a tagállamok a területükön az alapügyben szereplőhöz hasonló elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások számára az e szolgáltatások nyilvántartásba vételére vonatkozó kötelezettséget írnak elő, amennyiben a 2009/140 irányelvvel módosított, az elektronikus hírközlő hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezéséről szóló, 2002. március 7-i 2002/20/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Engedélyezési irányelv”) 3. cikkében meghatározott követelmények tiszteletben tartásával járnak el, illetve
 - ezzel szemben azzal ellentétes, ha azok a vállalkozások, amelyek a letelepedési helyüktől eltérő tagállamban kívánnak az alapügyben szereplőhöz hasonló elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtani, kötelesek ott fióktelepet vagy – az adások sugárzása szerinti tagállamban letelepedett jogalanytól eltérő – önálló jogalanyt létrehozni.

Aláírások